

T. Alkotmánybíróság

részére

a Budapest Környéki Törvényszék útján

Záródek: Az írat elektronikus íratról
készített papír alapú másolat.

2019-03-18

Tisztelt Alkotmánybíróság!

BUDAPEST KÖRNYÉKI TÖRVÉNYSZÉK	
Polgári, Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium	
I. fokú Szakág	
Érk.: 2019-03-14	
Érk. módja: személyesen / postán / gyűjtőládában / e-mailen / faxon	
Példány: 27. P. 2017/2014/38	Melléklet: 14 db
Ügyszám:	

Alulírott [redacted] indítványozó – csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény – a továbbiakban: Abtv. – 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a *Kúria Pfv.IV.21.733/2017/8. sz. ítélete kapcsolattartáshoz való jog megsértése körében tett hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságnak a kapcsolattartáshoz való jog megsértése kapcsán előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezését helyben hagyó döntésének alaptörvény-ellenességét, és a Kúria Pfv.IV.21.733/2017/8. sz. ítélete kapcsolattartás körében tett hatályon kívül helyező döntését az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg.*

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	16/617-0/2019
Beküldött:	2019 APR 03.
Példány:	1
Melléklet:	14 db
Kezelőiroda:	du

Előzmény:

Jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárás alperesével, [redacted] házastársak voltunk, mely házasságunkból 2005. október 27. napján [redacted] utónevű gyermekünk született. Házassági életközösségünk 2009. április hónapban véglegesen és mindenre kiterjedően megszakadt, melynek következtében a Budakörnyéki Járásbíróság 2001. szeptember 22. napján kelt, 2011. november 10. napján jogerőre emelkedett ítéletével házasságunkat felbontotta és közös kiskorú gyermekünket, [redacted] alperes gondozásába helyezte. Ezzel összefüggésben a bíróság rendelkezett [redacted] való folyamatos- és időszakos kapcsolattartásunkról.

2009. őszén élettársi közösséget létesítettem, majd utóbb házasságot kötöttem.

Alperes 2014. március 19. napján küldött e-mail üzenetében arról értesített, hogy [REDACTED] történő kapcsolattartást megtagadja és annak még telefonos formáját sem teszi lehetővé.

Fentiekén túlmenően tájékoztatott arról, hogy kiskorú veszélyeztetése tárgyában 2014. március 17. napján tett feljelentésével a rendőrséghez fordult, mely feljelentésnek tárgya az volt, hogy a kapcsolattartások során arra kényszeríttem gyermekemet, hogy végignézze köztem és feleségem között történő szexuális aktusokat. Az Érdi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya 2014. szeptember 17. napján hozott határozatával a nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntette.

Egy másik bejelentés nyomán a Pest Megyei Rendőr-kapitányság Bűnügyi Igazgatóságának Vizsgálati Osztályán hasonló tárgyban szintén büntetőeljárást kezdeményeztek ellenem, amely szintén megszüntetésre került, azzal az indoklással, hogy bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható.

Ezzel egyidejűleg a gyámhatóság előtt több eljárás is folyamatban volt arra tekintettel, hogy a gyámhivatal a kapcsolattartás végrehajtására vonatkozó rendelkezési ellenére sem volt lehetőségem gyermekemmel, [REDACTED] történő találkozásra.

A fenti előzményekre tekintettel a Budakörnyéki Járásbíróság előtt gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt terjesztettem elő keresetet. A peres eljárás során az első fokon eljáró Járásbíróság gyermekemmel való kapcsolattartást ideiglenes intézkedéssel felügyeleti kapcsolattartás keretében szabályozta, mely kapcsolattartások szintén nem valósultak meg.

A Járásbíróság 2016. július 7. napján kelt 8.P.20.666/2014/104. számon hozott ítéletével végül gyermekem elhelyezését megváltoztatta, Annát nálam helyezte el és feljogosított a szülői felügyeleti jogok gyakorlására. Az alperes fellebbezése folytán folyamatban volt másodfokú eljárásban a Budakörnyéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2017. február 15. napján kelt 14.Pf.21.267/2016/9. szám alatt meghozott jogerős másodfokú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta, azonban alperesi édesanya gyermekemet a jogerős ítélet ellenére nem adta át, őt nem is állt szándékában nekem átadni, így gyermekem végül – utolsó találkozásunk óta eltelt három év után – csak 2017. február 24. napján került hozzám.

Kereset:

Jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban 2014. szeptember 4. napján kelt – később pontosított – kereseti kérelmemmel a Ptk. 2:51. §-a alapján annak megállapítását kértem, hogy

██████████ alperes megsértette az emberi méltóságomhoz, a háborítatlan családi élethez, ezen belül a szülő-gyermek közötti kapcsolattartáshoz való személyiségi jogomat azzal, hogy gyermekemmel, ██████████-aló kapcsolattartásomat 2014. március 19. napján tett bejelentése óta a Ptk. 4:173. §, 174. §, 178. §, 182. § és 184. §-ban foglalt kötelezettsége ellenére önkényesen és jogszabályellenesen megakadályozza, ██████████-tőlem folyamatosan elidegeníti.

Kértem továbbá, annak megállapítását, hogy alperes megsértette a jó hírnevemet és becsületemet azonban az e kérdéskörben született jogerős bírósági döntés álláspontom szerint nem valósít meg alapjogsérelmet, így az jelen indítványnak nem tárgya.

A fentieken túl a Ptk. 2:52. § alapján kértem kötelezi alperest 3.000.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére, melyet az Apák az Igazságért Egyesület javára ajánlottam fel, azonban az e kérdéskörben született jogerős bírósági döntés álláspontom szerint nem valósít meg alapjogsérelmet, így az jelen indítványnak nem tárgya.

Alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első-és másodfokú ítélet:

A Budapest Környéki Törvényszék 27.P.20.727/2014/28. számon meghozott döntésével keresetemet elutasította. Ítéletében a kapcsolattartás körében tett megállapításaival kifejtette, hogy álláspontja szerint a jogvita eldöntésére a régi Ptk. alkalmazandó figyelemmel arra, hogy a kapcsolattartás ténylegesen 2014. február 11. napja óta nem valósul meg, álláspontja szerint a jogsértés folyamatos. Ítéletében az első fokon eljáró Törvényszék kifejtette továbbá, hogy a személyiségi jogi per nem szolgálhat bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére.

Fellebbezésem folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 17.Pf.20.395/2017/6-I. számon hozott ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy alperes megsértette Annával való kapcsolattartáshoz fűződő jogomat azzal, hogy 2014. november 12. napjától 2015. július 8. napjáig tartó időszakban a kapcsolattartást nem biztosította.

Jogerős ítélet állást foglalt abban, hogy miután a kapcsolattartás tekintetében kifejezetten csak a 2014. március 19. napját követő időszak tekintetében kértem a jogsértés megállapítását, így a felperesi petitumra tekintettel, a kérelemhez kötöttség miatt az eljárásban csak olyan jogsértések vizsgálhatók, melyek az új Ptk. hatálya alatt következtek be.

Kiemelte a másodfokon eljáró Ítéletábrla, hogy az új Ptk. személyiségi jog védelmére vonatkozó általános rendelkezése az emberi méltóságot helyezi a személyiség magánjogi védelmének középpontjába. Elvi álláspontja szerint közvetlenül az ember személyiségéből fakad a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás, vagyis az, az emberi individumhoz legszorosabban kapcsolódó jogok egyike. A jogerős ítélet kifejtette, a személyiség lényegi részét képezi az, hogy a szülő a gyermekével milyen kapcsolatot tud kialakítani és fenntartani. Értékelése szerint a különélő szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás joga, mint védendő érték tehát az ember személyiségéből fakad, a személyiség megnyilvánulásaként értékelendő, így a szülő-gyermek közötti kapcsolattartás joga beilleszthető a személyiségi jogok széles körébe.

Kifejtette, hogy eljárása során vizsgálat tárgyát az képezte, hogy alperes 2014. március 19. napját követően rendszeresen, visszaélészerűen nem tette lehetővé kapcsolattartási jogom gyakorlását, hiszen álláspontja szerint személyiségi jogsértést valósít meg a szülő, ha rendszeresen, visszaélészerűen nem biztosítja a másik szülő jogát a gyermekével való kapcsolattartásra. A jogerős ítélet arra az álláspontra helyezkedett, hogy mindaddig, amíg az alperes által kezdeményezett büntetőeljárás folyamatban volt, a kapcsolattartás megtagadása az alperes anya részéről nem tekinthető visszaélészerű magatartásnak. A büntetőeljárás 2014. november 12. napján véget ért.

Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítélete:

A jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztettem elő. Kérelmemben *elfogadtam a jogerős ítélet elvi állásfoglalását*, ugyanakkor úgy ítélt meg, hogy a jogerős ítélet helytelenül, logikátlanul szakaszolta az alperesi magatartás és indokolatlanul zárta ki bizonyos időszakok vonatkozásában a jogellenességet. Felülvizsgálati kérelmemben kifejtett álláspontom szerint volt jogerős bírósági döntés a kapcsolattartásra, engem a büntetőfeljelentések kapcsán az ártatlanság védelme megilletett, ezért alperes köteles lett volna teljesíteni a bírósági, illetve gyámhatósági döntéseket. Az eljárás során beszerzett szakvélemények alátámasztották, hogy gyermekem az alperesi anya hatására konfabulált, az alperesi anyát elidegenítő szándék vezérelte.

Alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a felülvizsgálati kérelem elutasítását, valamint csatlakozó felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet részben történő hatályon kívül helyezését és új ítélet meghozatalát.

Kúria a 2018. szeptember 26. napján kelt Pfv.IV.21.733/2017/8. szám alatt meghozott ítéletében az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét részben alaposnak találta, míg a felülvizsgálati kérelmemet nem találta alaposnak, ezért a jogerős ítéletet a kapcsolattartás tekintetében jogsértést megállapító részében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságnak a kapcsolattartáshoz való jog megsértése

kapcsán előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezését helyben hagyta, ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Kúria döntésében kifejtette, hogy elsősorban abban kellett állást foglalnia, hogy **a gyermek és a különélő szülő közötti kapcsolattartáshoz fűződő jog személyiségi jognak minősül-e vagy sem.**

Megállapította, hogy ebben a körben az első- és másodfokú bíróság eltérő jogi álláspontot foglalt el. Rögzítette, hogy álláspontja szerint helytállóan foglalt állást a jogerős ítélet abban a kérdésben, hogy az adott ügyben az új Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni és e körben rögzítette a vonatkozó rendelkezéseket:

A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése kimondja, hogy *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való - bármilyen módon, illetve eszközzel történő - kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.”* Ugyanezen szakasz (2) bekezdése rögzíti, hogy *„Az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.”*

A Ptk. 2:43. § b) pontja szerint *„A személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése.”*

A Kúria azonban nem értett egyet a jogerős ítélettel abban, hogy a kapcsolattartás jogát a gyermek és a különélő szülők között a jogerős ítélet személyiségi jogként értelmezte.

Álláspontja szerint a Ptk. idézett rendelkezései egyértelművé teszik, hogy ugyan **alapvető jogosítványról van szó, de ez a jog nem személyhez fűződő jog, hanem alkotmányos alapjog.** Ez a megállapítás indoklása szerint azt is jelenti, hogy a kapcsolattartáshoz való jog megsértése esetén nem közvetlenül a személyiségi jog megsértéséhez fűződő jogkövetkezmények az alkalmazhatóak. E körben fenntartotta a Pfv. IV.20.445.2015/4. számú jogi álláspontját, hogy a személyiségi jogi per nem szolgálhat bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, de még véleményezésére sem.

A kapcsolattartás szabályozására alapvetően a családjogi intézmények szolgálnak, családjogi ügyben eljáró bíróságok döntenek, illetve a gyámhatóság gondoskodik a döntések végrehajtásáról. A Kúria ezen álláspontjának módosítására nem látott alapot. Véleménye szerint a kapcsolattartáshoz való jognak a személyiségi jog általános klauzulájába történő beemelése ugyanis nem jelenti azt, hogy ezáltal a jogalkotó új nevesített személyiségi jogot hozott volna létre. Indoklás szerint ez a jogrendszer megkettőződéséhez vezetne, amennyiben ugyanis a személyiségi jogként való definíció elfogadható lenne, abban az esetben nem megkerülhető a Ptk. 2:51. §-ának (1)

bekezdésében, illetve a 2:52. §-ában rögzített jogkövetkezmények alkalmazása, mely álláspontja szerint a családjogi viszonyokba történő beavatkozást jelentene a polgári bíróság részéről.

A Kúria arra az összesített álláspontra helyezkedett tehát, hogy a gyermek és a szülő közötti kapcsolattartás jogosítványa *kiemelkedő fontosságú alkotmányos alapjog, de nem minősül közvetlen személyhez fűződő jognak*, ezen jog megsértése esetén személyiségi jogi jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

E körben nyilatkozom, hogy mind a rendes, mind a rendkívüli jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem, az ügyben perújítást nem kezdeményeztem.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje:

A Budapest Környéki Törvényszék által kézbesített Kúria Pfv.IV.21.733/2017/8. sz. ítéletét 2019. január 16. napján vettem át, így az alkotmányjogi panaszom benyújtásának 60 napos határideje megtartott.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása:

A Kúria előtt folyamatban volt felülvizsgálati eljárás során Pfv.IV.21.733/2017/8. hozott ítélete alaptörvény-ellenes kapcsolattartáshoz való jog megsértése körében tett hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságnak a kapcsolattartáshoz való jog megsértése kapcsán előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezését helyben hagyó döntését, mint érintett felperes jelen alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 32. § (2) bekezdésének b) pontja alapján alapjogsérelmemre tekintettel támadom meg. **A támadott döntés álláspontom szerint a Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikkébe foglalt bírósághoz való fordulás alkotmányos garanciáit sérti.**

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

Az alkotmányjogi panaszom Abtv. 29. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség okán nyújtom be, azonban a támadott bírói döntésben álláspontom szerint megállapítható

alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállása is a jelen alkotmányjogi panaszomban kifejtettek alapján.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Alaptörvény Alapvetés cím B) cikkének (1) bekezdésével és az Alaptörvény Állam címének bíróságokról szóló rész 28. cikk első fordulatával összefüggésben jelen alkotmányjogi panaszomban

- az Alaptörvény Szabadság és Felelősség cím XXVIII. cikkének (1) bekezdésének megsértésére hivatkozok, mely kimondja: *„mindenkinek joga van ahhoz, hogy (...) valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”*

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása:

A Kúria felülvizsgálati eljárás során Pfv.IV.21.733/2017/8. hozott ítélete kapcsolattartás körében tett hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságnak a kapcsolattartáshoz való jog megsértése kapcsán előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezését helyben hagyó döntése álláspontom szerint megsértette a fent felhívott alapjogaimat, az alábbiak szerint.

Álláspontom szerint megállapítható,

- a Kúria azzal, hogy a gyermek és a különélő szülő közötti kapcsolattartáshoz fűződő jogot alkotmányos alapjognak minősítette, tehát kiemelte a magánjogi jogviszonyok, így az azokat szabályozó Polgári Törvény hatálya alól, ezzel
- megsértette a fent felhívott alapjogaimat, hiszen döntése
- azt eredményezi, hogy engem, mint a polgári jogi viszonyok alanyát megfoszt attól az Alaptörvényben foglalt alapvető jogosítványomtól, hogy egy természetes személy személyiségi jogaimat sértő magatartása esetén polgári bíróság előtt a személyiségi jogsérelem ellen fellépjek és törvényes érdekeim védelmének általános eszközhöz, azaz bírósághoz forduljak.

Alkotmányos alapjog kontra személyiségi jog:

A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése kimondja, hogy „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való - bármilyen módon, illetve eszközzel történő - kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.” Ugyanezen szakasz (2) bekezdése rögzíti, hogy „Az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.”

A Ptk. 2:43. § b) pontja szerint „A személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése.”

A Ptk. 2:51. §-a a felróhatóságtól független szankciók körében rögzíti:

„(1) Akit személyiségi jogában megsértenek, a jogsértés ténye alapján - az elévülési időn belül - az eset körülményeihez képest követelheti

- a) a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- b) a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- c) azt, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot;
- d) a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását és a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától való megfosztását;
- e) azt, hogy a jogsértő vagy jogutódja a jogsértéssel elért vagyoni előnyt engedje át javára a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint.”

Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség cím II. cikke kimondja, hogy „az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz”.

A magyar Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogot anyajogként és általános személyiségi jogként határozta meg. Ez egyfelől azt jelenti, hogy az emberi méltósághoz való jog korlátozhatatlan és mindenkit egyenlően megillet, másfelől pedig szubszidiárius jogként is megjelenik az Alkotmánybíróság gyakorlatában.¹

Ezt fogalmazta meg a felálló első magyar Alkotmánybíróság a 8/1990 (IV. 23.) határozata, mely rögzíti, hogy „az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogot az ún. „általános személyiségi jog” egyik megfogalmazásának tekinti. (...) Az általános személyiségi jog „anyajog”, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben

¹ Zakariás Kinga: Élethez való jog és emberi méltóság; In Schanda Balázs – Balogh Zsolt (szerk.): Alkotmányjog – alapjogok; Budapest, PPKÉ Ják, 2013. 83.

felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.”

Az emberi méltósághoz való jog elvi alapjait Lábady Tamás és Tersztyánszky Ödön a 23/1990 (X. 31.) alkotmánybírósági határozatához csatolt közös párhuzamos véleményükben figyelemre méltó okfejtéssel határozzák meg. Meglátásuk szerint „Az ember létezése és méltósága, mint maga az emberi egység, valójában nem is jog, mert az emberi lényeg a jog számára tulajdonképpen transzcendens, azaz hozzáférhetetlen. Az emberi jogok katalógusában és a modern alkotmányokban az emberi élet és méltóság ezért elsősorban nem is mint alapjogok, hanem mint **a jogok forrásai**, mint jogon kívüli értékek szerepelnek, amelyek sérthetetlenek. E sérthetetlen értékek tiszteletben tartásáról és védelméről kell a jognak gondoskodnia. Ez a védelem - és csakis ez - viszont már a jog dimenziója. Az itt belépő jog különféle terebélyű „tilalomfákat” és garanciákat állít fel mindenki számára, így az állam számára is.”

Az új Polgári Törvénykönyv az alkotmánybírósági és a rendes bíróságok gyakorlatát beépítve, a személyiségi jogok középpontjába az emberi méltóságot helyezi, így a jogalkotó célja az volt, hogy már a polgári jogi kódexben is visszaköszönjön az emberi méltósághoz való jog anyajog-jellege. A Ptk. felfogásában tehát az emberi méltóságból vezethető le minden személyiségi jog, így azok a jogok is, amelyeket a törvény nem említ.

A Ptk. azt az álláspontot követi, amely szerint a polgári jogi személyiségvédelem köre nem azonos az alapjogok katalógusával, egyúttal a korábbi szabályozással ellentétben **az új Ptk. immár nem a személyiségi jogok védelmének passzív, hanem aktív oldalát hangsúlyozza.**²

A Ptk. struktúrája szerint a törvény először az általános szabályokat rögzíti, példálózó felsorolással nevesíti az egyes személyiségi jogokat, majd a kódex csak azokat a személyiségi jogokat szabályozza, amelyekre vonatkozóan kifejezetten normatív szabályt alkot akként, hogy definíciószerűen meghatározza az adott személyiségi jogot, végezetül a személyiségi jogok megsértésének szankcióival foglalkozik a jogalkotó.

Mint ahogy arra a fentiekben rámutattam, az emberi méltóság minden jogok forrásának tekinthető, valamennyi alapjog és személyiségi jog levezethető belőle. Univerzalitása tehát abban rejlik, hogy minden olyan esetben, amikor nevesített alapjog a magánautonómia védelmére nem hívható fel, teret nyer az emberi méltósághoz való jog. Ez az elv jelenik meg tehát az új Ptk-ban is, hiszen a kódex nem taxatív módon határozza meg a polgári bíróságok előtt érvényesíthető személyiségi jogok körét, így

² Vékás Lajos (szerk.): *A Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal*; CompLex Kiadó, Budapest, 2013. 56.

amennyiben személyiségi jogi sérelem éri az egyént, úgy véső soron az emberi méltóság, mint általános személyiségi jog sérelmére hivatkozhat.

Az általános személyiségi jog megfelelő értelmezése ezzel a polgári bíróságok immár tényleges feladata. Az Alaptörvény 28. cikkének első fordulatában is rögzíti e kötelezettséget, mikor kimondja, hogy „a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.”

Keresetemet az emberi méltóságomhoz, a háborítatlan családi élethez, ezen belül a szülő-gyermek közötti kapcsolattartáshoz való *személyiségi jogom sérelmére* alapítottam, tekintettel arra, hogy gyermekemmel, Annával való kapcsolattartásomat alperes 2014. március 19. napján tett bejelentése óta a Ptk. 4:173. §, 174. §, 178. §. 182. § és 184. §-ban foglalt kötelezettsége ellenére önkényesen és jogszabály-ellenesen megakadályozta.

Álláspontom szerint a családi élethez fűződő alapvető jogom olyan a személyiségem integráns részét és személyiségem alapját képező személyiségi jog, melyben ha korlátoznak, a jogsértés megállapítható, engem jogvédelem illet meg, polgári úton reparációra vagyok jogosult.

Erre mutatott rá a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla, mikor ítéletében rögzítette, hogy az ember személyiségéből fakad a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás, vagyis az az emberi individuumhoz legszorosabban kapcsolódó jogok egyike. A jogerős ítélet kifejti, a *személyiség lényegi részét képezi az, hogy a szülő a gyermekével milyen kapcsolatot tud kialakítani és fenntartani*. Értékelése szerint a különélő szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás joga, mint védendő érték tehát az ember személyiségéből fakad, a személyiség megnyilvánulásaként értékelendő, így a *szülő-gyermek közötti kapcsolattartás joga beilleszthető a személyiségi jogok széles körébe*.

Ez az álláspont olvasható ki a BDT2018. 3822. számú szerkesztett ítéletből is.

A hivatkozott döntés az alábbi megállapításokat teszi:

I. A szülő és a gyermek kapcsolattartásának zavartalansága - függetlenül a családjog részletes szabályozásának tényétől - személyiségi jogi alapon is vizsgálható, ha az érintett szülő minden lehetséges jogorvoslatot igénybe vett, továbbá a másik szülő rendszeresen és tartósan akadályozza a jogának gyakorlását.

II. Emberi méltóságot sért a gondozó szülőnek az a magatartása, mellyel huzamosan megakadályozza a kapcsolattartásra jogosult másik szülőnek a közös gyermekük tanulmányairól, egészségi állapotáról való tájékozódását; illetve, amellyel olyan megalázó helyzetet teremt, hogy minden, a gyermekkel kapcsolatos, egyébként a szülő és gyermeke közötti mindennapos, a külső szemlélő számára jól érzékelhető megnyilvánuláshoz az ő engedélyének beszerzését követeli meg.

Az ítélet indoklásában kifejti, hogy a vonatkozó peres eljárás felperese keresetében kérte, a bíróság személyiségi jogsértésként állapítsa meg, hogy **az alperes megsértette a családi élet zavartalanságához fűződő és a családi élethez való jogát.** A vonatkozó peres eljárás felperese több időpontot jelölt meg, amely alkalmakkor a **kapcsolattartás az alperes magatartása miatt megghiúsult** és pótlásra sem került. A vonatkozó peres eljárásban eljáró elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben alaposnak találta és megállapította, hogy **az alperes megsértette a felperes magán- és családi élet zavartalanságához, családban éléshez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy nem biztosította a kiskorú gyermekével való kapcsolattartását.**

Ítéletében hangsúlyozta továbbá, a bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy **a szülői kapcsolattartási jog megsértése esetén sérül-e a különélő szülő valamely személyiségi joga, és erre a sérelmet szenvedett fél igényt alapíthat-e polgári perben, vagy a gyermekkel való kapcsolattartás problematikája kizárólag gyámhatósági kérdés.** Megállapítása szerint „*az az aktív, cselekvő, a gyermeket a külön élő szülőtől elzáró magatartás sért személyhez fűződő jogot, amely rendszeres és/vagy visszatérő, visszaélésszerű, nem egy-egy alkalommal fennálló probléma.*” Az irányadó jogszabályok a gyermek szülőjével való kapcsolattartási joga védelme és biztosítása érdekében a külön élő szülőnek biztosítja a jogot a kapcsolattartásra. E jog egyben kötelezettséget is jelent, ezért a gyermeket nevelő szülő kötelezettségét rögzíti a zavartalan kapcsolattartás biztosítása körében.

Rögzíti, hogy a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint azonban „*mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való - bármilyen módon, illetve eszközzel történő - kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.*”

A fentiekben hivatkozottak alapján álláspontom szerint jól látható, hogy **a magyar jogalkotás kiemelt figyelmet fordított arra, hogy egyes alapjogi rendelkezések a mindennapi és konkrét jogviszonyokat szabályozó alacsonyabb szintű jogi szabályozás szintjén is megjelenjenek.** Ennek eredményeképpen a családi élethez és a másokkal való kapcsolattartás szabadságához fűződő jog jelenleg a Ptk. által is védett joggá vált, ezért jelenleg már kifejezetten nevesített személyiségi jogként értelmezhető. A vonatkozó peres eljárásban eljáró bíróság hangsúlyozza, hogy „*mindez nem jelenti,*

hogy a módosítást megelőző időszakban létrejött jogviszonyokra, bekövetkezett eseményekre ne lenne alkalmazható. Az emberi méltóság ugyanis bármely időszakban magában foglalja a szülőnek a gyermekkel való kapcsolatához, kapcsolattartásához fűződő jogát. Nem vitatható ugyanis, hogy az ember egyik alapvető joga a gyermekvállalás, függetlenül attól, hogy az milyen jogi keretek között valósul meg, ezek közül az állam melyik formát védi és támogatja.”

Jelen döntésből fontosnak tartom kiemelni, hogy gyermek megszületésével az emberi minőség speciális formát, magasabb minőséget ölt. A szülőnek olyan újabb jogai és kötelezettségei keletkeznek, amelyek szorosan kötődnek emberi minőségéhez, függetlenül attól, hogy a szülők házassága fennáll-e. Az ezen jogok - közöttük a szülőnek a gyermekkel való kapcsolatához fűződő jog - sérelmét okozó olyan magatartás, amely külső szemlélő számára is érzékelhető, egyértelműen személyiségi jogot is sért.

A vonatkozó ítélet kifejti továbbá, hogy „a család fogalmát definiálni szándékozó, a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény 7. § (1) bekezdését megsemmisítő 43/2012. (XII. 20.) AB határozatban az Alkotmánybíróság - figyelemmel korábbi döntéseire és az Alaptörvény L) cikkében foglaltakra is - azt rögzítette, hogy a házasság a család egyik, de nem kizárólagos alapja lehet; a család alkotmányos védelme pedig nemcsak a házasságon alapuló családra, hanem a szociológiai értelemben vett családi életre is vonatkozik [hivatkozik továbbá a 14/1995. (III. 13.) AB határozatra, illetve az ABH1995. 82., ABH1995. 83.; ABH1996. 456., ABH1996. 466.; 154/2008. (XII. 17.) AB határozat, ABH2008. 1203., ABH2008. 1210.; 32/2010. (II. 25.) AB határozat, ABH2010. 194., ABH2010. 212. döntésekre is]. Ebből az következik, hogy nem csupán a teljes családok esetében rendelkeznek mind a szülők, mind a gyermekek olyan, részletesen nem definiálható jogokkal, amely a családi élethez fűződő jogok gyűjtőfogalma alá tartoznak. Ezek egyike az a jog, hogy a szülő a gyermekével a házastársak válása vagy új család alapítása esetén is a lehető legszélesebb körben tarthassa a kapcsolatot. Minden olyan magatartás, amely ezt a jogot jogellenesen korlátozza, ha csak időlegesen is vagy hosszabb időszakra ellehetetleníti, sérti az emberi méltóságot, a személyiségi jogokat.” Annak van elsősorban jelentősége tehát, hogy az alperes magatartása összességében sérti-e a felperes jogait, abból a felperes fent részletezett személyiségi jogainak sérelme megállapítható-e.

A fent leírtakra tekintettel álláspontom szerint egyértelműen megállapítható tehát, hogy a szülő-gyermek kapcsolat, a háborítatlan családi élethez való jog az emberi méltóságból, mint anvajogból levezethető személyiségi jog, azonban amennyiben ezt az álláspontomat a T. Alkotmánybíróság nem osztaná, úgy végső soron az emberi méltósághoz való jogsérelmet –

melynek megsértésére azonban keresetemben is hivatkoztam – azaz az általános személyiségi jog szubszidiárius alapjogának, mint anyajognak sérelmét, mint ahogy azt az Alkotmánybíróság 8/1990 (IV. 23.) határozatában megállapította „mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatják az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.”

Jelen alkotmányjogi panasszal támadott Kúria döntés összesített álláspontja azonban az, hogy Ptk. idézett rendelkezése alapján *a gyermek és a szülő közötti kapcsolattartás alapvető jogosítvány és kiemelkedő fontosságú alkotmányos alapjog, de nem minősül közvetlen személyhez fűződő jognak, ezen jog megsértése esetén személyiségi jogi jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak.* E körben fenntartotta a Pfv. IV.20.445.2015/4. számú jogi álláspontját, hogy a személyiségi jogi per nem szolgálhat bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, de még véleményezésére sem.

Kúria a döntésében rögzítette, hogy amennyiben ugyanis a személyiségi jogként való definíció elfogadható lenne, abban az esetben nem megkerülhető a Ptk. 2:51. §-ának (1) bekezdésében, illetve a 2:52. §-ában rögzített jogkövetkezmények – így a bírósági út – alkalmazása.

Kúria hivatkozott döntésében kimondta, „nem ért egyet a jogerős ítélettel abban, hogy a kapcsolattartás jogát a gyermek és a különélő szülők között a jogerős ítélet személyiségi jogként értelmezte.”

Kifejtette továbbá, hogy a „*kapcsolattartás szabályozására alapvetően a családjogi intézmények szolgálnak, családjogi ügyben eljáró bíróságok döntenek, illetve a gyámhatóság gondoskodik a döntések végrehajtásáról.*” A Kúria ezen álláspontjának módosítására – mint ahogy arra a fentiekben utaltam – nem látott alapot.

Véleménye szerint a gyermek és szülő közötti kapcsolattartáshoz való jognak a személyiségi jog általános klauzulájába történő beemelése ugyanis nem jelenti azt, hogy ezáltal a jogalkotó új nevesített személyiségi jogot hozott volna létre. Indoklás szerint ez a „*jogrendszer megkettőződéséhez vezetne, amennyiben ugyanis a személyiségi jogként való definíció elfogadható lenne, abban az esetben nem megkerülhető a Ptk. 2:51. §-ának (1) bekezdésében, illetve a 2:52. §-ában rögzített jogkövetkezmények alkalmazása*”, mely álláspontja szerint a családjogi viszonyokba történő beavatkozást jelentene a polgári bíróság részéről.

Tévesnek tartom a Kúria személyiségi jogok körében, így a jogrendszer megkettőződése körében kifejtett álláspontját, véleményem szerint a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Kúriai

döntés, illetve a döntésben hivatkozott joggyakorlat revidiálásra szorul tekintettel arra, hogy az alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bír.

A kapcsolattartás szabályozására valóban a családjogi intézmények szolgálnak, családjogi ügyben valóban az eljárt bíróságok döntenek, azok végrehajtásáról valóban a gyámhatóságok gondoskodnak.

Ugyanakkor álláspontom szerint **nem családjogi, hanem személyiségi jogi kérdés**, illetve nem a családjog területéhez tartozó jogvita az, ha egy magánszemély személyiségi jogának megsértése esetén igényérvényesítés céljából bírósághoz fordul, még akkor sem, ha ez a jogsérelem adott esetben valóban a szülő-gyermek közötti kapcsolattartás megsértéséből fakad.

Ha a Kúria a fentiekben rögzített gyakorlatot folytatná, az végső soron ahhoz vezethet, hogy a magánszemély igényérvényesítési joga e körben megszűnik, fennállhat az az eset, hogy az őt ért jogsérelem esetén bár fennáll a Kúria által kifejtett alapjogsérelem, ennek ellenére a magánszemély igényt e körben másik magánszemély ellen polgári bíróságon nem érvényesíthetne.

E két jogterület alapjaiban más célt szolgál, az egyik jogterülethez tartozó vitát nem „számíthatjuk be” egy másik jogterületre tartozó vitába, egyik jogsérelemre adott reparáció nem reparálhat egy másik jogsérelemet.

Tévesnek tartom továbbá a Kúria azon megállapítását is, melyben rögzítette, hogy „A Ptk 2:42. § (1) bekezdésében érintett kapcsolattartáshoz való jog tartalmilag magánközlések, az előszóban, telefonbeszélgetés, hagyományos vagy elektronikus levelezés során, vagy egyéb kommunikációs eszközök segítségével átadott magánjellegű információk tiszteletben tartására vonatkozik.”

Álláspontom szerint a Kúria e jogszabály értelmezés körében is **önkényesen és indokolatlanul szűkíti a Ptk. 2:42. §-ában foglalt kapcsolattartáshoz fűződő személyiségi jogot**. Álláspontom szerint a jogalkotó szándéka a kapcsolattartási jog a személyiségi jog általános klauzulájába történő beemeléseivel az volt, hogy amennyiben egy magánszemély *bármilyen módon, illetve eszközzel*, így baráttal, családtaggal, akár személyesen, telefonon, vagy egyéb úton kapcsolatba lép, ez a kapcsolat jogi védelem alatt áll, a magánszemélyt e körben kizárólag törvény vagy mások jogai korlátozhatják, ennek megsértése esetén igényérvényesítés céljából bírósághoz fordulhat.

Alapjogsérelem, azaz a bírósághoz való fordulás jogának, mint a személyiségi jogok megsértése esetén fennálló igényérvényesítési lehetőségnek a megvonása:

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi törvény 1:1. § elvi szinten rögzíti, hogy „*e törvény a mellérendeltség és egyenjogúság elve szerint szabályozza a személyek alapvető vagyoni és személyi viszonyait.*”

A törvény hatályának meghatározásából következik, hogy a polgári jogi viszonyok alanyainak – meghatározott jellegű – vagyoni és személyhez fűződő alanyi jogai állnak e törvény védelme alatt.

A törvény személyi hatályának meghatározásából kitűnik, hogy a kódex a polgári jogi viszonyok alanyainak teljes körét átfogja, azaz mind az ember, mind valamennyi jogi személy polgári jogi viszonyainak általános kódexe kíván lenni.

A törvény tárgyi hatálya rögzíti, hogy a polgári jog eszközei mindenekelőtt az autonóm szereplők, a jogilag mellérendeltségi helyzetben lévő, egymástól független, azaz a tulajdonos jogalanyok vagyoni viszonyainak rendezésére alkalmasak. A törvény hatályának meghatározásánál tehát kiemeli a polgári jogi szabályozás legfőbb módszertani jellegzetességét: a jogalanyok *mellérendeltségét és egyenjogúságát*.³

Az egyedi jogsérelemek orvoslására a magyar jogrendszerben is leginkább az igazságszolgáltatás szervei, a bíróságok hivatottak. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében „*mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit, törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*” A bírósági szervezeti törvény (2011. évi CLXI. tv.) 2. §-a alapján a bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról – törvényben szabályozott eljárás során – véglegesen döntenek.

Az alapjogokat érintő bírósági gyakorlat azt mutatja, hogy ma még nem jellemző az alkotmányi illetve alaptörvényi rendelkezésekre való közvetlen hivatkozás legfeljebb csak az egyéb törvényi normák háttereként, kiegészítéseként.

A jelen helyzetben tehát az Alaptörvényben biztosított alapjogok megsértése önmagában – alapjogi vagy szakjogági törvény közvetítése nélkül – nem teszi lehetővé a rendes bírósági út igénybevételét.

Az alapjogokkal kapcsolatos ítélkezés egyik jellemző iránya az az eset, amikor az alapjogok külön törvényekben is szabályozást kaptak. Az egyes alapjogokról szóló törvények – információs önrendelkezési jog, gyülekezési jog, egyesülési jog, lelkiismereti és vallásszabadság stb. – rendre

³ Vékás Lajos, Gárdos Péter (szerk.): *Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez*; Wolters Kluwer Hungary Kft. Jogtár Kommentár

megnyitották a rendes bíróságokhoz fordulás lehetőségét. A bíráskodás másik tipikus irányát a szakjogágak törvénykönyvei szolgálják. Ennek jellemző esete a Polgári Törvénykönyv alkalmazása a személyiségi jogokat illetően.⁴

Mint ahogy azt a fentiekben hivatkozott tanulmány is kifejti, a szakjogágak törvénykönyvei, így jelen esetben a Ptk. teszi lehetővé a személyiségi jogok körében, azok megsértése esetén magánszemély magánszeméllyel szemben a rendes bíróságokhoz fordulás lehetőségét, azaz a polgári út megnyitását.

A jelen alkotmányjogi panasszal támadott Kúria döntésnek tehát álláspontom szerint az a hatása, hogy a polgári jogi viszonyok alanyait megfosztja a jogi védelemtől, így a bírósághoz való fordulás jogától, mikor az emberi méltóságból levezetett szülő-gyermek kapcsolathoz, a háborítatlan családi élethez való személyiségi jogot – végső soron az emberi méltósághoz való jogot – kiemeli a magánjogi jogviszonyok, így az azokat szabályozó Polgári Törvény hatálya alól, azt „kizárólag” alkotmányos alapjogként definiálja, elzárva ezzel a természetes személyt a másik, személyiségi jogát sértő természetes személy elleni fellépésétől, bíróság általi jogi védelemtől.

Ha ugyanis a Kúria a másodfokú bíróság álláspontját osztotta volna, azaz a szülő-gyermek kapcsolatot, a háborítatlan családi élethez való jogot személyiségi jogként definiálta volna, abban az esetben nem lenne megkerülhető a Ptk. 2:51. §-ának (1) bekezdésében, illetve a 2:52. §-ában rögzített jogkövetkezmények – így a bírósági út – alkalmazása, mint ahogy arra egvébként ítéletében is rámutatott.

A személyiségi jogok abszolút szerkezetű jogviszonyt teremtenek a konkrét jogosult és a végtelen számú kötelezett között. A jog konkrét megsértése azonban ezt a jogviszonyt relatívvá teszi.⁵ A Ptk. 2:51. §-a e körben kifejezetten rendelkezik arról, hogy akit személyiségi jogában megsértenek – jogosult – követelése támad a jogsértővel szemben a jogsértő magatartás megszüntetésére és a jogsértés jóvátételére, így a polgári bírósághoz való fordulásra.

Az 59/1993. (XI. 29.) AB határozat rögzíti, hogy mindenkinek alapvető joga van ahhoz, hogy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el. Hangsúlyozza, hogy az Alkotmánynak ez a rendelkezése,

⁴ Dr. Kiss Barnabás (szerk.): *Emberi Jogok – Alapjogok általános kérdései*; <http://www.juris.u-szeged.hu>

⁵ Vékás Lajos, Gárdos Péter (szerk.): *Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez*; Wolters Kluwer Hungary Kft. Jogtár Kommentár

az eljárási garanciákon túl, a *bírósághoz fordulás jogát foglalja magában*. Az alapvető jogból következően az államra az a kötelezettség hárul, hogy - egyebek között - a polgári jogi jogok és kötelezettségek (a polgári joginak tekintett jogviták) elbírálására bírói utat biztosítson. A bírósághoz való fordulás alapvető joga tehát nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek.

Elvi céllal rögzíti határozatában tehát az Alkotmánybíróság, hogy a bírósághoz fordulás joga általános eszköze az állampolgárok (és más személyek) jogai és törvényes érdekei védelmének.

A jelen alkotmányjogi panaszomból és az abban feltárt előzményi eljárásokból megállapítható, hogy az emberi méltóságból levezetett szülő-gyermek kapcsolathoz, a háborítatlan családi élethez való személyiségi jogom megsértése miatt alapjogommal élve fordultam bírósághoz, annak minden szakaszát végigjártam, ugyanakkor az eljárás eredményeként a Kúria Pfv.IV.21.733/2017/8. számú ítéletével végső soron azt mondta ki, hogy erre már a jogsérelem fennállásának pillanatában nem volt jogalapom.

A bírósághoz való fordulás joga a jogállamiság alapvető eleme, első generációs alapjog, melynek szubjektív – aktív – oldala az ember alanyi joga, a joggal való élés lehetősége, objektív oldala pedig az állami intézményvédelmi kötelezettsége.

A fent leírtak alapján álláspontom szerint alkotmányjogi panaszomban hivatkozott bírói döntés, alaptörvény-ellenes és álláspontom szerint megállapítható az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállása is.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a *Kúria Pfv.IV.21.733/2017/8. sz. ítélete kapcsolattartáshoz való jog megsértése körében tett hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságnak a kapcsolattartáshoz való jog megsértése kapcsán előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezését helyben hagyó döntésének alaptörvény-ellenességét*, és a *Kúria Pfv.IV.21.733/2017/8. sz. ítélete kapcsolattartás körében tett hatályon kívül helyező döntését az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg*, mert az álláspontom szerint – az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésével és az Alaptörvény 28. cikk első fordulatával összefüggésben – sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében foglalt alapvető alkotmányos jogomat, mint a bírósághoz való fordulás jogát.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

- a) Az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kérem.
- b) Alulírott, [REDACTED] nem járulok hozzá, hogy az indítványban szereplő személyes adatok közül az indítványozó nevét az Alkotmánybíróság közzétegye az ügy lényegének ismertetésekor.
- c) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolataként csatolom az érintett elsőfokú és másodfokú ítéletet, valamint a Kúria ítéletét és a hivatkozott beadványaimat.

Budapest, 2019. március 12.

Jogi képviselő elérhetősége:

székhely: 1143 Budapest, Zászlós u. 29-31. C lph. fszt. 1.

levelezési cím: 1581 Budapest, Pf. 9.

e-mail: drrekaeszterkovacs@gmail.com

telefonszám: +36 20 517 5098

